

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

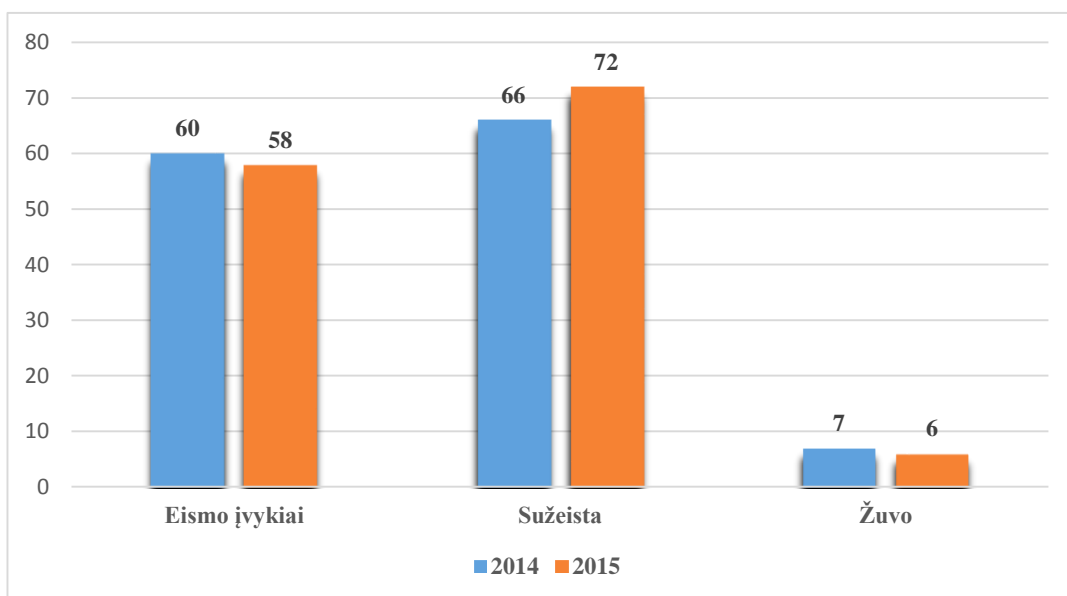
MIRTINGUMAS TRANSPORTO ĮVYKIUOSE (Šiaulių rajono savivaldybėje)

Kiekvienas iš mūsų esame eismo dalyvis, todėl eismo saugumas keliuose yra aktualus kiekvienam. Saugiam eismui keliuose didelę įtaką daro ne tik kelių ir jų infrastruktūros būklė, bet ir pačių eismo dalyvių požiūris ir elgesys. Atsakingumas ir tarpusavio pagarba, kartu su specialistų formuojamais saugiais keliais, padėtų pasiekti geresnių rezultatų saugaus eismo srityje.

2015 m. Lietuvos keliuose įvyko 3 161 (2014 m. – 3255) įskaitiniai eismo įvykiai, kurių metu 241 (2014 m. – 267) žmonės žuvo ir 3 777 (2014 m. – 3785) eismo dalyviai buvo sužeisti.

Lyginant su 2014 m., 2015 m. įskaitinių eismo įvykių skaičius sumažėjo 2,9 % (94 eismo įvykiais mažiau), sužeistųjų kiekis sumažėjo 0,2 % (8 sužeistųjų mažiau), 10,7 % sumažėjo žuvusiųjų keliuose (žuvo 26 eismo dalyviais mažiau).

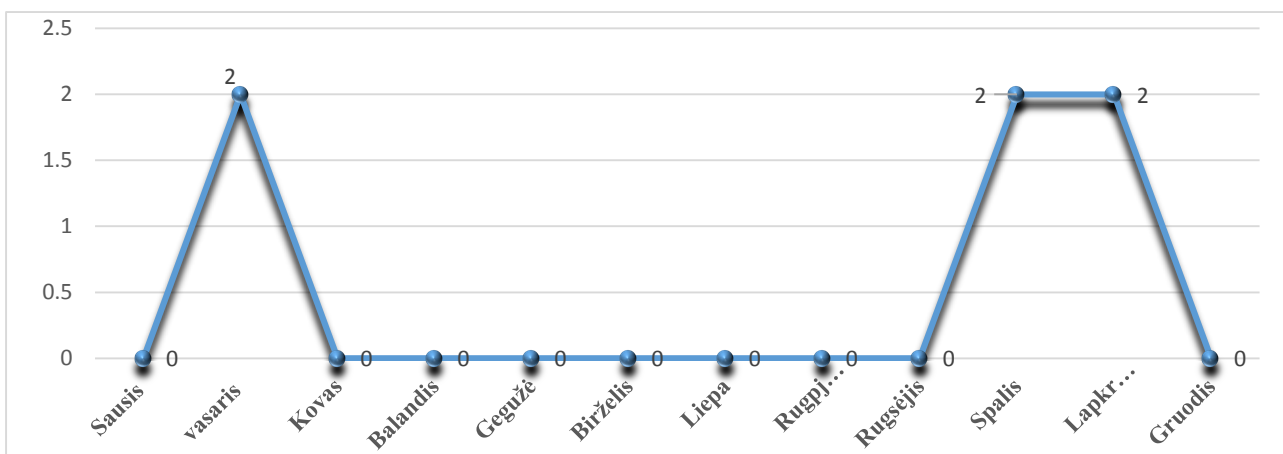
2015 m. Šiaulių rajone buvo užregistruoti 58 (2014 m. – 60 (14,2/10 000 gyv.)) įskaitiniai eismo įvykiai: Šių eismo įvykių metu 6 žmonės žuvo (2014 m. – 7 (1,66/10 000 gyv.)) ir 72 asmenys buvo sužeisti (2014 m. – 66 (15,6/10 000 gyv.)) (žr. 1 pav.).

1. pav. Eismo įvykiai Šiaulių rajone 2014-2015 m. (abs. sk.)

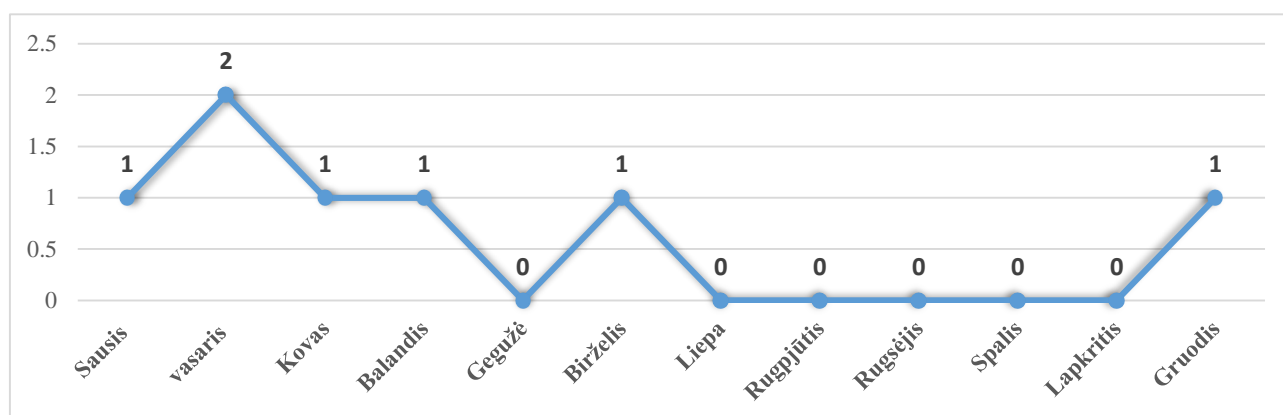
Šaltinis: Lietuvos kelių policijos tarnybos duomenys

Stebint 2015 m. eismo įvykių duomenis pagal mėnesius, po 2 asmenis žuvo vasarį, spalį ir lapkričio mėnesiais (žr. 2 pav.).

2. pav. Eismo įvykiai Šiaulių rajone, kurių metu žuvo žmonės, lyginant pagal 2015 m. mėnesius (abs. sk.) Šaltinis: Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas

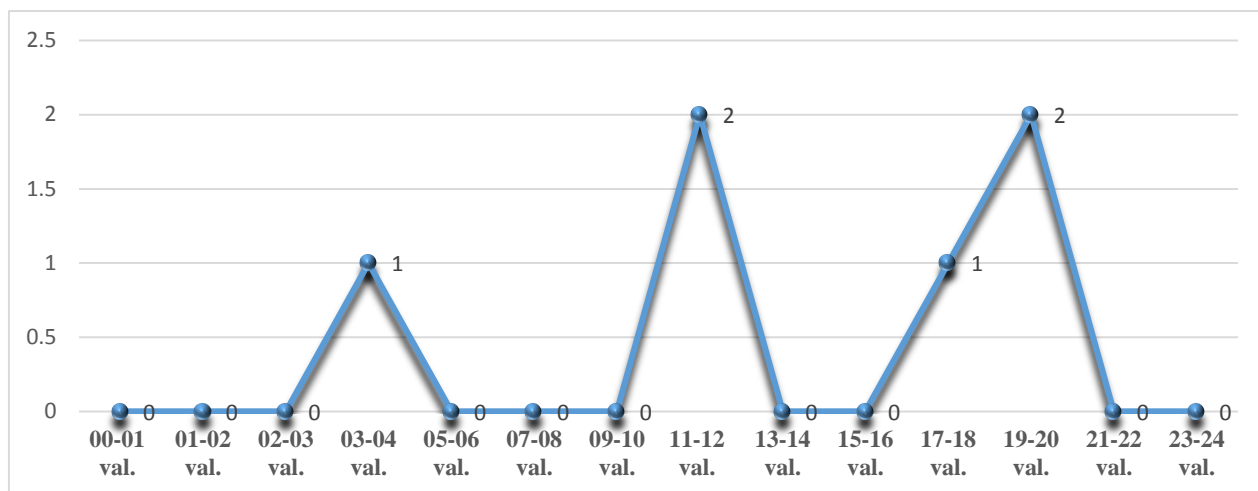
Analizuojant 2014 metų duomenis pagal mėnesius, po 1 asmenį žuvo sausį, kovą, balandį, birželį ir gruodį, o 2 žmonės žuvo vasarį (žr. 3 pav.).

3. pav. Eismo įvykiai Šiaulių rajone, kurių metu žuvo žmonės, lyginant pagal 2014 m. mėnesius (abs. sk.) Šaltinis: Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas

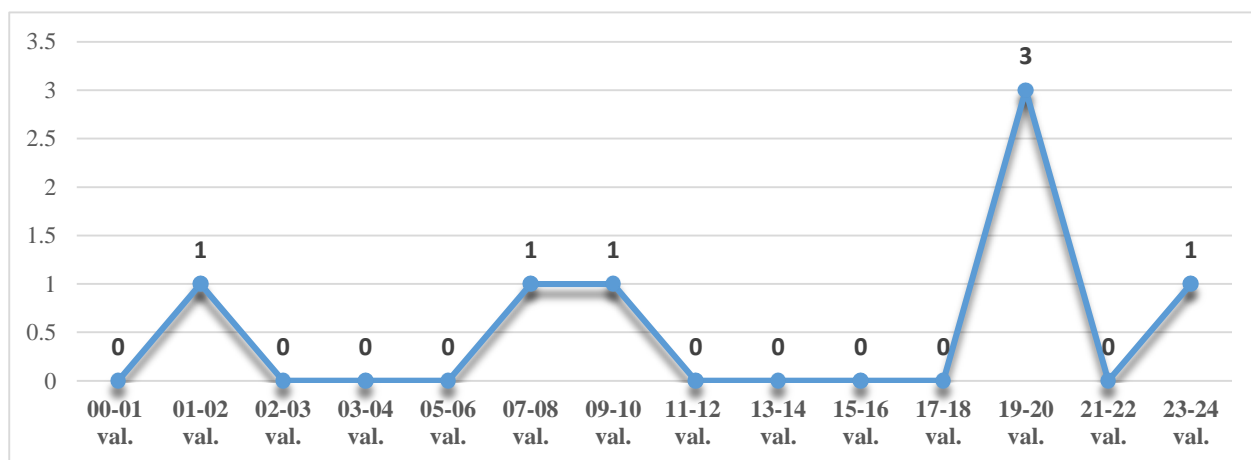
Statistikos duomenys rodo, kad apie **40 proc. kelių įvykių įvyksta tamsioju paros metu**, nors eismo intensyvumas tuomet yra mažesnis, tačiau pasekmės kur kas skaudesnės, nes žūva daugiau žmonių. Pagrindine autoavarijų priežastimi tamsioju paros metu galima laikyti matomumo sumažėjimą. Svarbią rolę čia vaidina neapšviesti ar blogai apšviesti keliai, blogai sureguliuoti ar eksploatuojami transporto priemonių žibintai. Nustatyta, kad tinkamai apšvietus gatves, galima sumažinti nelaimingų atsitikimų skaičių. Tamsa, prastos oro sąlygos (rūkas, lietus, sniegas), pablogina vairavimo sąlygas.

2015 m. atlikus eismo įvykių stebėjimus pagal paros laiką, po 1 asmenį žuvo tarp 03-04 val., 17-18 val. ir po 2 asmenis žuvo 11-12 val., 19-20 val. (žr. 4 pav.).

4 pav. Eismo įvykiai, kurių metu žuvo žmonės Šiaulių rajone, pagal paros laiką 2015 m. (abs. sk.) Šaltinis: Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas

2014 m. analizė pagal paros laiką: po 1 asmenį žuvo tarp 01–02 val., 07–08 val., 09–10 val. ir 23–24 val. 3 asmenys žuvo tarp 19–20 val. (žr. 5 pav.).

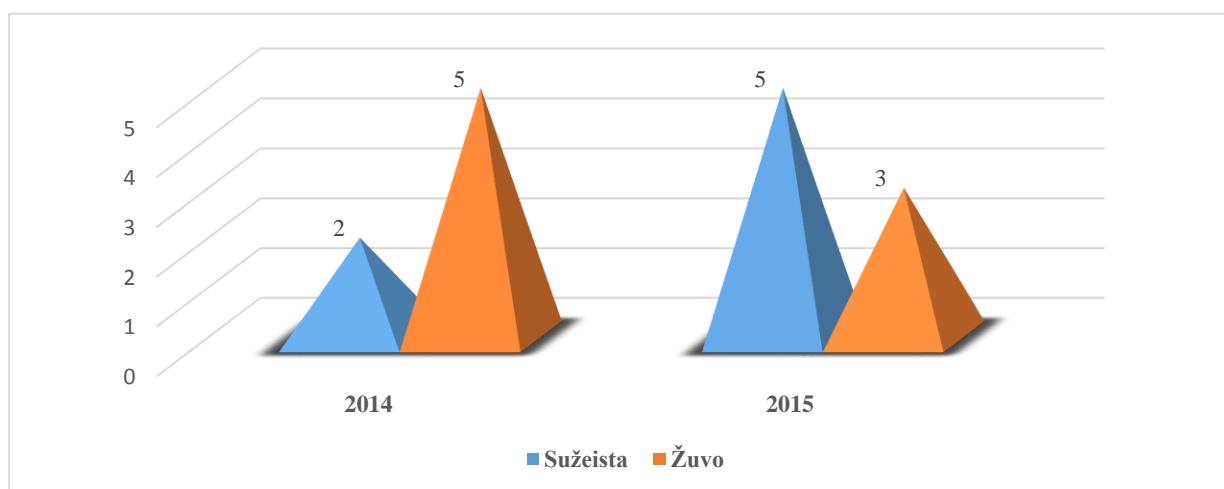
5 pav. Eismo įvykiai, kurių metu žuvo žmonės Šiaulių rajone, pagal paros laiką 2014 m. (abs. sk.) Šaltinis: Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas

PĖSČIŪJŲ MIRTINGUMAS DĖL TRANSPORTO ĮVYKIŲ

2010 m. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos metu 2011–2020 m. oficialiai buvo paskelbta Pasaulio sveikatos organizacijos Saugaus eismo dekada, kuri formaliai prasidėjo 2011 m. gegužės mėnesį. Dekados vizija yra saugus judėjimas visiems, kurie naudojami pasaulio keliais. Numatoma, kad jei nebus imamasi veiksmų, dabartinis žūčių pasaulio keliuose skaičius - 1,3 mln. - 2020 m. gali išaugti iki 1,9 mln. Dekados tikslas yra stabilizuoti ir sumažinti šių mirčių skaičių visame pasaulyje.

Norėdami išvengti eismo įvykių su pėsčiaisiais, tiek pėstieji, tiek transporto priemonių vairuotojai turėtų elgtis atsakingiau. Pėstieji turėtų pasirūpinti atšvaitais, žibintuvėliais ar kitais šviesą atspindinčiais elementais, judėti pėsčiųjų takais, jei jų nėra – kelkraščiais prieš automobilių judėjimo kryptį, eiti per kelią ar gatvę tik tinkamai įsitikinus, kad tai daryti yra saugu. Vairuotojai turėtų būti atidesni, atsižvelgti į oro ir eismo sąlygas – pasirinkti saugų greitį, kad spėtų laiku sustabdyti transporto priemonę. Šviesiu paros metu didelę įtaką eismo įvykių kiekiui turi eismo intensyvumas, kuris dieną būna didesnis, nei naktį, todėl eismo įvykių įvyksta daugiau. Tamsiu paros metu didžiausią įtaką eismo saugumui keliuose turi matomumas. Tamsoje vairuotojas daug sunkiau pastebi pėsčiąjį. Pėsčiasis, segintis atšvaitą, dėvintis liemenę ar kitus rūbus su šviesą atspindinčiais elementais, yra pastebimas iš 300 m atstumo, o be atšvaitų – vos 100 m atstumu nuo transporto priemonės su įjungtais tolimųjų šviesų žibintais. Kai transporto priemonė važiuoja su įjungtomis artimosiomis žibintų šviesomis, pėsčiasis su šviesą atspindinčiais elementais pastebimas iš 150 m, o be jų – vos iš 50 m atstumo

Lietuvoje 2015 m. žuvo 81 pėstieji (2014 m. žuvo 109). Šiaulių rajono savivaldybėje per 2015 m. žuvo 3 pėstieji ir 5 – buvo sužeisti (2014 m. žuvo – 5, sužeisti – 2). (Žr. 6 pav.)

6 pav. Pėstieji žuvę ir sužeisti Šiaulių rajone 2014 - 2015 m. (abs. sk.)
Šaltinis: Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas

REKOMENDACIJOS

Pėstiesiems:

- Pėstieji privalo eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra, – kelkraščiu.
- Kelkraščių arba važiuojamosios dalies pakraščiu einantys pėstieji turi eiti prieš transporto priemonių važiavimo kryptį.
- Pėstieji, einantys neapšviestu kelkraščiu arba važiuojamosios dalies kraštu tamsios paros metu arba esant blogam matomumui, privalo nešti šviečiantį žibintą arba vilkėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais arba būti prie drabužių prisisegę kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje atšvaitą. Traukiamas (stumiamas) platesnis kaip 1 m vežimėlis turi būti su atšvaitais: kairėje vežimėlio pusėje iš priekio – baltu, o iš galo – raudonu.

Vadeliotojams:

- Vadeliojamų vežimo ar rogių priekyje turi būti balti, iš šonų – oranžiniai, gale – raudoni šviesos atšvaitai, pritvirtinti gerai matomose vietose ir pažymintys kraštinius vežimo ar rogių gabaritus.

Dviratininkams:

- Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, dviračio priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o dviračio gale – raudonos šviesos žibintas, dviratininkas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę.
- Dviratininkai iki 18 metų, važiuodami (vežami) keliu, privalo būti užsidėję ir užsisegę dviratininko šalną. Kitiems vyresniems kaip 18 metų asmenims, rekomenduojama būti užsidėjus ir užsisėgus dviratininko šalną.

Vairuotojams:

- Tamsiu paros metu kelyje, išskyrus stovėti skirtas vietas, priverstinai sustoję motorinės transporto priemonės vairuotojas, išlipdamas iš motorinės transporto priemonės, privalo vilkėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais arba būti prisisėgęs prie drabužių atšvaitą.

Informaciją parengė: Šiaulių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė – Viktorija Vaičaitytė – Dūdė